

^{- 1936 -}
EL PAS DE L'ESTRET DE GIBRALTAR. *Pen Domingo*

Dia 10 d'Octubre.

Avui el Comité ha posat un avis obligant a tripulants i pasatgers a esser al barco abans de les 10 del vespre. Almeria presenta l'aspecte d'angoixa de les ciutats misèrrimes d'arreraguada, que ha d'anar hostatjant als centenars de persones que arriuen del pobles que van evaquant-se davant la proximitat de l'enemic. En alguns llocs es llegeix "Refugio para caso de bombardeo", - Per arreu, gent tracomatosa i pobres demanant almoïna. L'unic monument de la ciutat representa un grupo d'una dona i dos criatures, amb els ulls que l'artista ha volgut mostrar inflats i ^{que semblen} demanant la caritat d'un guariment. Visió trista la d'aquest pobre poble andalus! Al vespre, ^{Aguito - que e} el segon sobrecarrec, i jo, hem anat a intentar sopar fora del barco. Hem preguntat: "Para comer buen pezcado, ens han dit, vayance al Restaurant del "Puente de Hierro". Està a l'altra banda del port, sota les muralles i el recinte d'habitacions trogloditiques cavades a les roques. En hi ha dut un cotxe tirat per un cavall famèlic que tenia el trotar que vol esser alegre dels cavalls de les classes de braus. El "Restaurant", es una barreja de taberna i casa de menjar. Ales poques taules destinades a n'aixo últim no hi havia anima vivent. Hem segut i al cap del rato ha comparecut el cambrer - ¿Nos daran de cenar - ? preguntem. ? Cenar ? diu en tò alarmat el cambrer. .... vamo a ver. S'en va i al cap d'una estona torna i diu ^{replenant-} ~~replenant-~~ se de valor. Zi. - ~~Zi~~

? Teneis ~~pe~~ pescado ? - ¿Pezcado ? , - i nova cara d'admiracio.....vamo a ver.... Jo no se qui ha fet el miracle pero la veritat es que hem sopat i bé. La nit ha refrescat ~~se~~ torna cap al barco en mitg d'un vendaval que, si es dona sovint, ^{mostra} ~~mostra~~ un element important en la continuació endèmica del tracoma.

Dia 11 d'Octubre. ~~XXXXXXXXXXXXXX~~

Encara era de nit ~~XXXXXX~~ que el barco es posava poc a poc en moviment .Per la finestra oberta del camarot he vist com desfilaben les muntanyes, els castells, les embarcacions, les llums vermella i verda de la boca del port. Es aquest el darrer port ^{abans} ~~de~~, segons programa, hem de tocar terra. Despres l'Havana. Pero abans l'estret de Gibraltar i la franja de mar que fins les Canaries està controlada pels vaixells i aeroplans ^{de l'enemic} ~~de~~

~~XXXXXX~~ En sortir aquest mati a coberta no hem vist mes que cares tristes entre els pasatgers i gran nerviositat ^{entre els} ~~entre~~ tripulants. Els comentaris eren d'aquest to :- " Si ens ataquen sera abans d'arriuar a l'estret, davant de